

การศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของมารดาเกี่ยวกับการเลี้ยงดู
อบรมเด็กระหว่างมารดาของเด็กปกติและ
มารดาของเด็กปัญญาอ่อน

(A Comparative Study of Maternal Attitudes
Toward Child Rearing Practices Between
Mothers of Normal and of Mentally
Deficient Children)

โดย

นางสาวสุนทร สุทธิชาติพิศ ค.บ.

วิทยานิพนธ์นี้

006095

เป็นส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบปริญญาโท
ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
แผนกวิชาจิตวิทยา

พ.ศ. ๒๕๑๐

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบปริญญามหาบัณฑิต

11 ต.ค. ๒๕๖๓

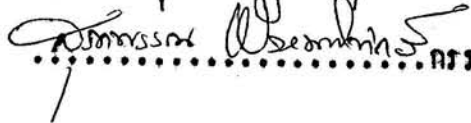
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ..... ประธานกรรมการ

 ..... กรรมการ

 ..... กรรมการ

 ..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัย   คร. สายสุรี จุติกุล

วันที่ ... ๘ ... เดือน ... พฤษภาคม ... พ.ศ. ๒๕๖๓

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ทั้งนี้เพราะผู้เขียนได้รับความช่วยเหลือจากอาจารย์หลายท่านโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายสุรี จุติกุล นายแพทย์รชง ทัศนัญชลี ผู้อำนวยการโรงพยาบาลปัญญาอ่อน และอาจารย์สุภาพรรณ พรหมพิทักษ์ ที่กรุณาใช้เวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง และให้กำลังใจแก่ผู้เขียนตลอดมา อาจารย์ ดร.พจน์ สะเพียรชัย กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สถิติ อาจารย์จันทร์หอม มุรณมรรพศ และอาจารย์ดวงเคือน เจริญานนท์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการร่วมแปลและเรียบเรียงแบบสอบถาม ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของอาจารย์ทุกท่าน และขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ในที่นี้ด้วย

นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบคุณ นางสาวฉอวย จุติกุล นักสังคมสงเคราะห์ แห่งโรงพยาบาลปัญญาอ่อน นางสาวคารมณี วัฒนกิจ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนราชานุกูล นายวินัย จวบสมิข อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบูรณวิทย์ และนางสาววัชรีย์ คุณยวิทย์ อาจารย์โรงเรียนสตรีบูรณวิทย์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการเลือกและติดต่อกับกลุ่มตัวอย่างประชากร ผู้เขียนขอขอบคุณมารดาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่กรุณาใช้เวลาให้สัมภาษณ์ และขอขอบคุณนิสิตหญิงชั้นปีที่ ๔ คณะครุศาสตร์ ๖ คน ที่ช่วยเหลือในการสัมภาษณ์และการเก็บรวบรวมข้อมูล

สุดท้ายนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณสภาวิจัยแห่งชาติ และคณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้ทุนในการทำวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของมารดาเกี่ยวกับการเลี้ยงดูอบรมเด็ก ระหว่างมารดาของเด็กปกติและมารดาของเด็กปัญญาอ่อน โดยใช้วิธีสัมภาษณ์มารดาแต่ละคนตามแบบสอบถามทัศนคติ PARI (A Parental Attitude Research Instrument) ตัวอย่างประชากรแบ่งเป็นสองกลุ่มคือ กลุ่มมารดาของเด็กปัญญาอ่อนซึ่งมีบุตรกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนปัญญาอ่อน ๔๐ คนและกลุ่มมารดาของเด็กปกติ ๔๐ คน ในแต่ละกลุ่มมีเด็กชาย ๒๐ คนและเด็กหญิง ๒๐ คน เด็กเหล่านี้มีอายุระหว่าง ๑๑ ถึง ๑๖ ปี นอกจากนี้เด็กในกลุ่มปัญญาอ่อนยังแบ่งเป็นสองประเภท คือ ประเภทพอให้การศึกษาได้ และประเภทพอให้การศึกษาได้ยาก เด็กแต่ละประเภทเป็นชาย ๑๐ คนและหญิง ๑๐ คน ส่วนกลุ่มมารดาของเด็กปกติเป็นกลุ่มที่มีบุตรกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสามัญชาย ๑ แห่งและหญิง ๑ แห่ง เด็กทุกคนในกลุ่มนี้มีคะแนนสอบภาคกลางระหว่างที่ ๑ ถึงที่ ๕ ของห้อง และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔, ๕, และ ๖ ผลการวิจัยมีดังนี้ คือ (๑) มารดาของเด็กปัญญาอ่อนวางระเบียบควบคุมพฤติกรรมของเด็กมากกว่ามารดาของเด็กปกติ โดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับการส่งเสริมการตั้งผู้อื่น มารดาปลื้มใจออกจากสังคม การเสียสละของมารดา การกลัวว่าเด็กจะเป็นอันตราย การกลัวความรู้สึกก้าวร้าวของเด็ก การกลัวความรู้สึกทางเพศของเด็กและการก้าวภายในสิทธิของเด็ก แต่มารดาของเด็กปกติมีทัศนคติต่อการเป็นผู้นำในงานบ้านของมารดามากกว่ามารดาของเด็กปัญญาอ่อน (๒) มารดาของเด็กปัญญาอ่อนแสดงการละเลยทอดทิ้งเด็กมากกว่ามารดาของเด็กปกติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับการละเลยทอดทิ้งหน้าที่แม่บ้าน (๓) มารดาทั้งสองกลุ่มแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญในเรื่องการเลี้ยงดูอบรมเด็กโดยใช้วิธีการปกครองแบบประชาธิปไตย (๔) อายุและระดับการศึกษาของมารดาไม่ทำให้มารดามีทัศนคติสองประเภทข้างต้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (๕) เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติทั้งสามประเภทดังกล่าวระหว่างมารดาของเด็กปัญญาอ่อนประเภทพอให้การศึกษาได้และประเภทพอให้การศึกษาได้ยาก พบว่ามารดาของเด็กปัญญาอ่อนทั้งสองประเภทในทัศนคติที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

สารบัญ

บทที่

หน้า

๑	บทนำ	
	ความเป็นมาของปัญหา.....	๑
	ปัญหา.....	๓
	ความมุ่งหมายเฉพาะ.....	๓
	คำจำกัดความ.....	๓
	ขอบเขตของการวิจัย.....	๔
	การวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๔
๒	วิธีดำเนินงานและการรวบรวมข้อมูล.....	๑๕
	ตัวอย่างประชากร.....	๑๕
	แบบสอบถามทัศนคติของมารดา.....	๑๗
๓	ผลการวิจัย.....	๒๐
๔	การอภิปรายผลการวิจัย.....	๓๑
๕	การสรุปผลและขอเสนอแนะ.....	๓๔
	ภาคผนวก.....	๔๒
	บรรณานุกรม.....	๖๓

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑ การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติสามประเภทระหว่างมารดาของเด็ก ปกติและมารดาของเด็กปัญญาอ่อน	๒๐
๒ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของกลุ่มมารดา อายุของมารดาและเพศของเด็ก เกี่ยวกับการวางระเบียบควบคุมพฤติกรรมของเด็ก	๒๑
๓ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของกลุ่มมารดา ระดับการศึกษาของมารดาและ เพศของเด็ก เกี่ยวกับการวางระเบียบควบคุมพฤติกรรมของเด็ก	๒๒
๔ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของกลุ่มมารดา อายุของมารดาและเพศของเด็ก เกี่ยวกับการละเอียดหัดหัดเด็ก	๒๓
๕ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของกลุ่มมารดา ระดับการศึกษาของมารดาและ เพศของเด็ก เกี่ยวกับการละเอียดหัดหัดเด็ก	๒๔
๖ การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติเกี่ยวกับการวางระเบียบควบคุมพฤ ติกรรมของเด็ก ระหว่างมารดาของเด็กปกติและมารดาของเด็กปัญญาอ่อน ..	๒๕
๗ การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติเกี่ยวกับการละเอียดหัดหัดเด็กระหว่าง มารดาของเด็กปกติและมารดาของเด็กปัญญาอ่อน	๒๕
๘ การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติเกี่ยวกับการเลี้ยงดูอบรมเด็กโดยใช้ วิธีการปกครองแบบประชาธิปไตย ระหว่างมารดาของเด็กปกติและมารดา ของเด็กปัญญาอ่อน	๒๖
๘ การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติสามประเภทระหว่างมารดาของเด็ก ปัญญาอ่อนประเภทพอให้การศึกษาได้ และมารดาของเด็กปัญญาอ่อนประเภทพอ ให้การฝึกฝนได้	๓๐